

Sag C-526/19**Anmodning om præjudiciel afgørelse****Dato for indlevering:**

9. juli 2019

Forelæggende ret:

Conseil d'État (Frankrig)

Afgørelse af:

28. juni 2019

Appellant:

Entoma SAS

Sagsøgte:

Ministre de l'Économie et des Finances

Ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation

[udelades]

Under henvisning til følgende retsforhandlinger:

Selskabet Entoma har for tribunal administratif de Paris (forvaltningsdomstolen i Paris) nedlagt påstand om, at tribunal administratif de Paris ophæver afgørelse af 27. januar 2016, hvorved præfekten for politiet i Paris suspendede selskabets markedsføring af hele insekter bestemt til konsum og bestemte, at de skulle trækkes tilbage fra markedet, indtil der var opnået en markedsføringstilladelse på baggrund af en vurdering af, at der ikke var nogen fare for forbrugerne.

Ved dom [udelades] af 9. november 2017 tog tribunal administratif de Paris ikke denne påstand til følge.

Efter appel iværksat af selskabet til prøvelse af denne afgørelse stadfæstede cour administrative d'appel de Paris (appeldomstolen i forvaltningsretlige sager i Paris) denne afgørelse ved dom [udelades] af 22. marts 2018.

[udelades], Entoma har for Conseil d'État (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) nedlagt følgende påstande:

1°) Dommen ophæves.

2°) Sagen realitetsbehandles, og appellantens påstand tages til følge.

[udelades].**[Org. s. 2]**

[udelades] Entoma har gjort gældende, at cour administrative d'appel de Paris:

– har begået en retlig fejl ved at fastslå, at de produkter, som selskabet markedsførte, var omfattet af forordning (EF) nr. 258/97 af 27. januar 1997 om nye levnedsmidler og nye levnedsmiddelingredienser, selv om disse produkter, som bestod af hele insekter, der blev konsumeret for sig, ikke var omfattet af forordningens anvendelsesområde

– [udelades]. [anbringende vedrørende national ret]

[udelades] Økonomi- og finansministeren har nedlagt påstand om, at appellen forkastes. [udelades].

[udelades]

Under henvisning til:

- traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, navnlig artikel 267
- forordning (EF) nr. 258/97 af 27. januar 1997
- forordning (EF) nr. 2015/2283 af 25. november 2015
- [udelades]
- Den Europæiske Unions Domstols dom af 9. november 2016, Davitas GmbH mod Stadt Aschaffenburg (sag C-448/14)

[udelades]

Ud fra følgende betragtninger: **[Org. s. 3]**

1. [udelades] [henvisning til det hidtidige sagsforløb]
2. Af anden betragtning til den dagældende forordning (EF) nr. 258/97 af 27. januar 1997 om nye levnedsmidler og nye levnedsmiddelingredienser, som præfektens dom er baseret på, fremgik: »[...] for at beskytte folkesundheden er det nødvendigt at sikre, at nye levnedsmidler og nye levnedsmiddelingredienser underkastes en enkelt sikkerhedsvurdering efter en fællesskabsprocedure, inden de bringes på markedet i Fællesskabet; [...]«. Forordningens artikel 1 bestemte: »1. Denne forordning har til formål at fastsætte regler for markedsføring i Fællesskabet af nye levnedsmidler og nye levnedsmiddelingredienser. 2. Forordningen gælder for markedsføring i Fællesskabet af levnedsmidler og levnedsmiddelingredienser, som

ikke hidtil har været anvendt til konsum i nævneværdigt omfang i Fællesskabet, og som henhører under følgende kategorier: [...] e) levnedsmidler og levnedsmiddelingredienser, der består af eller er isoleret fra planter, og levnedsmiddelingredienser, der er isoleret fra dyr, bortset fra levnedsmidler og levnedsmiddelingredienser, der er frembragt ved traditionelle formerings- eller avlsmetoder, og som traditionelt anses for at kunne anvendes risikofrit til levnedsmidler [...]«. Af artikel 3 i samme forordning fremgik: »1. Levnedsmidler eller levnedsmiddelingredienser, der er omfattet af denne forordning, må ikke: [...] udgøre en fare for forbrugerne [...]«. Artikel 4 i samme forordning fastsatte følgende: »1. Den ansvarlige for markedsføringen i Fællesskabet, i det følgende benævnt »ansøgeren«, forelægger den medlemsstat, i hvilken et produkt skal markedsføres for første gang, en ansøgning om markedsføring. Samtidig sendes en kopi af ansøgningen til Kommissionen. 2. Der foretages en første vurdering som omhandlet i artikel 6. Når proceduren i artikel 6, stk. 4, er afsluttet, informerer den i stk. 1 omhandlede medlemsstats straks ansøgeren om, at han kan begynde at markedsføre levnedsmidlet eller levnedsmiddelingrediensen, såfremt den yderligere vurdering, der er nævnt i artikel 6, stk. 3, ikke er nødvendig, og der ikke er fremsat begrundet indsigelse i henhold til artikel 6, stk. 4, eller at der kræves en afgørelse om tilladelse til markedsføring i henhold til artikel 7 [...]«.

Vedrørende henvisningen i dommens begrundelse til forholdsmæssigheden af de foranstaltninger, der blev truffet ved præfektens afgørelse:

3. [udelades].[Org. s. 4]
4. [udelades] [forkastelsen af anbringendet herom]

Vedrørende henvisningen i dommens begrundelse til fortolkningen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning af 27. januar 1997:

5. Af ottende betragtning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2015/2283 af 25. november 2015 om nye fødevarer, om ændring af forordningen af 27. januar 1997 fra den 1. januar 2018, fremgår: »Anvendelsesområdet for denne forordning bør principielt forblive det samme som for forordning (EF) nr. 258/97. Det vil imidlertid i betragtning af den videnskabelige og teknologiske udvikling, der er sket siden 1997, være hensigtsmæssigt at gennemgå, afklare og ajourføre kategorierne for fødevarer, der udgør nye fødevarer. Disse kategorier bør omfatte hele insekter og dele heraf. [...]«. Forordningens artikel 1 bestemmer: »1. Ved denne forordning fastsættes der bestemmelser om markedsføring af nye fødevarer i Unionen. 2. Formålet med denne forordning er at sikre, at det indre marked fungerer effektivt, og samtidig sikre et højt niveau for beskyttelse af menneskers sundhed og forbrugernes interesser.« Forordningen finder i henhold til dens artikel 2 anvendelse på markedsføring i Unionen af nye fødevarer, og i henhold til forordningens artikel 3 gælder følgende: »2. Endvidere forstås ved: a) »ny fødevarer« enhver fødevarer, der ikke blev anvendt til konsum i nævneværdigt omfang i Unionen før den 15. maj 1997, uanset datoerne for medlemsstaternes tiltrædelse af Unionen, og som

falder ind under mindst én af følgende kategorier: [...] v) fødevarer bestående af, isoleret fra eller fremstillet af dyr eller dyredele, undtagen dyr frembragt ved traditionelle avlsmetoder, der er blevet anvendt til fødevarerfremstilling i Unionen før den 15. maj 1997, og fødevaren fra disse dyr har langvarig sikker anvendelse som fødevarer i Unionen [...]». Endelig fremgår det af forordningens artikel 35: »[...] 2. Fødevarer, der ikke er omfattet af anvendelsesområdet for forordning (EF) nr. 258/97, som er markedsført lovligt senest den 1. januar 2018, og som er omfattet af nærværende forordnings anvendelsesområde, kan fortsat markedsføres, indtil der træffes en beslutning i overensstemmelse med nærværende forordnings artikel 10-12 eller 14-19 på grundlag af en ansøgning om godkendelse af en ny fødevarer fra et tredjeland eller en anmeldelse af en traditionel fødevarer fra et tredjeland indgivet senest den dato, der er specificeret i gennemførelsesbestemmelserne vedtaget i overensstemmelse med henholdsvis nærværende forordnings artikel 13 eller 20, men ikke senere end den 2. januar 2020.« **[Org. s. 5]**

6. For at fastslå, om artikel 1, stk. 2, litra e), i forordningen af 27. januar 1997 skal fortolkes således, at den omfatter hele insekter, der konsumeres for sig, og hvis konsum i Fællesskabet ubestridt hidtil har været ubetydelig inden denne forordnings ikrafttræden, henviste tribunal [administratif de Paris] (forvaltningsdomstolen i Paris) til dom af 9. november 2016, Davitas GmbH mod Stadt Aschaffenburg (sag C-448/14), hvori Den Europæiske Unions Domstol i sin fortolkning af samme forordnings artikel 1, stk. 2, litra c), fastslog, at forordningen »forfølger et dobbelt formål, hvilket ikke udelukkende består i at sikre funktionen af det indre marked for nye levnedsmidler, men også i at beskytte folkesundheden mod de risici, som disse levnedsmidler kan medføre«, og at den »sigter [...] mod inden for Unionen at indføre fælles standarder på området for nye levnedsmidler og nye levnedsmiddelingredienser, og som det fremgår af anden betragtning hertil, sker dette ved at underkaste levnedsmidlerne en enkelt sikkerhedsvurdering efter en fællesskabsprocedure, inden de bringes på markedet i Unionen«.
7. Entoma har gjort gældende, at den anfægtede dom [...] hviler på en fejlagtig fortolkning af artikel 1, stk. 2, litra e), i forordningen af 27. januar 1997. Ifølge selskabet omfatter disse bestemmelser kun »isolerede fødevarer ingredienser, der er fremstillet af dyr«, og ikke hele dyr, som ikke er omfattet af bestemmelsernes materielle anvendelsesområde, som det i øvrigt er vurderet af de britiske og belgiske myndigheder, der ikke har blokeret for markedsføring af hele insekter uden forudgående tilladelse. Selskabet har under henvisning til ottende betragtning til forordningen af 25. november 2015, som fra den 1. januar 2018 ophævede og erstattede forordningen af 27. januar 1997, gjort gældende, at indsættelsen af hele insekter i kategorien nye fødevarer i artikel 3, stk. 2, afsnit v), i forordningen af 25. november 2015, ikke præciserer den tidligere definition, som er begrænset til kun at omfatte dele af dyr, men den ændrer anvendelsesområdet ved en tilføjelse til den tidligere definition. Appellanten har heraf udledt, at selskabets fødevarer, der består af hele insekter, var lovligt markedsført inden den 1. januar 2018, og derfor var omfattet af overgangsbestemmelserne i artikel 35,

stk. 2, i forordningen af 25. november 2015, som gør det muligt for selskabet at forblive på markedet på betingelse af, at det inden den 2. januar 2020 ansøger om tilladelse til nye fødevarer eller indgiver en meddelelse om traditionelle fødevarer omfattet af ordningen fastsat i denne forordning.

8. Økonomi- og finansministeren har gjort gældende, at der i overensstemmelse med anden betragtning til forordningen af 27. januar 1997, som forfølger et mål om den offentlige sundhed, ikke var noget sundhedsmæssigt grundlag for at udelukke markedsføring af hele insekter fra forordningens anvendelsesområde, idet indtag af hele insekter er forbundet med flere risici end indtag af isolerede fødevarer ingredienser, der er fremstillet af dyr.
9. Henset til de forskellige muligheder for fortolkning af ordlyden af forordningen af 27. januar 1997, udgør spørgsmålet, om forordningens artikel 1, stk. 2, litra e), skal fortolkes således, at dens anvendelsesområde omfatter fødevarer, der er fremstillet af hele dyr og bestemt til konsum som sådan, eller kun finder anvendelse på isolerede fødevarer ingredienser, der er fremstillet af insekter, et alvorligt problem med hensyn til fortolkningen af EU-retten. [udelades]. [præjudiciel forelæggelse i henhold til artikel 267 TEUF]. **[Org. s. 6]**

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

[udelades] [stiller følgende spørgsmål]: skal artikel 1, stk. 2, litra e), i forordning af 27. januar 1997 fortolkes således, at dens anvendelsesområde omfatter fødevarer bestående af hele dyr bestemt til konsum som sådan, eller finder bestemmelsen kun anvendelse på isolerede fødevarer ingredienser, der er fremstillet af insekter?

[udelades]. **[Org. s. 7]**

[udelades] [underskrifter]